

Avdelningen säkerhet och beredskap
civilplikt@svk.se

2024-10-21

2023/3372

Kompetensprofil civilpliktig Stationstekniker

1 Beskrivning

Efter genomförd utbildning ska en civilpliktig Stationstekniker kunna bistå i olika typer av reparationsarbeten i stationer på lokal-, region- och transmissionsnätet. För att individen ska kunna bistå i dessa arbeten krävs en grundläggande förståelse för elnätets uppbyggnad. Individen behöver även ha kunskaper och förståelse för arbete med primärapparater och viss kontrollutrustning för att kunna genomföra arbeten på ett säkert sätt för både individ och miljö.

2 Delkvalifikationer

2.1 Utbildningar och lagkrav

Kunskaper – Individen ska kunna

- förstå sin roll inom totalförsvaret, varför man tilldelats befattningen Stationstekniker inom ramen för civilplikten och redogöra för vad man förväntas bidra med
- uppvisa godkänt resultat av EBR ESA E1 Elektriskt arbete

Färdigheter – Individen ska kunna

- genomföra hjärt- och lungräddning
- hantera akuta skador

2.2 Arbetsmiljö

Kunskaper – Individen ska kunna

- ta hänsyn till arbetsmiljölagstiftningen genom lokala anvisningar och rutiner kopplat till arbetet
- samverka i arbetsmiljöfrågor
- veta var information om det dagliga arbetsmiljöarbetet återfinns
- redogöra för lämplig personlig skyddsutrustning vid olika typer av arbeten

Färdigheter – Individen ska kunna

- bedöma och förebygga risker kopplat till arbetsmiljön
- använda rätt personlig skyddsutrustning vid given situation

2.3 Elnätskunskap

Kunskaper – Individen ska kunna

- redogöra för elnätets uppbyggnad utifrån transformator- och kopplingsstationers funktion i elnätet
- grundläggande ellära och 3-fas

Färdigheter – Individen ska kunna

- följa enlinjescheman
- upprätta samt följa kopplingssedel (utföra kopplingar)

2.4 Spänningsarbeten

Kunskaper – Individen ska kunna

- redogöra för hur man genomför spänningsprovning och jordning

Färdigheter – Individen ska kunna

- utföra spänningsprovning och arbetsjorda vanligt förekommande anläggningsdelar

2.5 Primäranläggning

Kunskaper – Individen ska kunna

- redogöra för en typisk stationsuppbyggnad innefattande:
 - stationens olika delar - ställverk, manöverbyggnad, områdesskydd
 - olika ställverksutformningar, likheter och skillnader mellan lokal-, regional- och transmissionsnät
 - jordningssystem
- redogöra för ställverkets komponenter och delar samt deras funktion och utseende
- läsa enlinjescheman, kretsscheman, ritningar och planritningar över stationsområdet

Färdigheter – Individen ska kunna

- använda enklare maskiner och verktyg som behövs för given arbetsuppgift
- utföra montage av fackverkskonstruktioner, stativ, slackar och klämmor samt enklare apparater genom att följa ritningar och tillverkarens anvisningar
- bistå vid felsökning och manövrera fränskiljare, brytare och jordningskopplare

- bistå vid manuella kopplingsarbeten
- reparera jordlinenät
- arbeta från mobil arbetsplattform

2.6 Kontrollanläggning

Kunskaper – Individen ska kunna

- redogöra övergripande för kontrollanläggningens funktion, styrning och övervakning, skydd, larmhantering och strömförsörjning
- läsa kretsscheman och förstå skåpsdokumentation på en grundläggande nivå
- redogöra för olika skyddsfunktioner och samband med de objekt som ska skyddas

Färdigheter – Individen ska kunna

- självständigt hitta och identifiera olika delar i en kontrollanläggning
- utföra enklare montagearbeten, så som att dra kablage och koppla in mot öppen plint

2.7 Idrifttagning

Kunskaper – Individen ska kunna

- redogöra för olika roller kopplat till en idrifttagning
- redogöra för risker kopplat till en idrifttagning
- redogöra för förfarande vid arbete med driftordrar

Färdigheter – Individen ska kunna

- bistå vid kontroll inför idrifttagning
- bistå vid anslutning av reservkraftaggregat och spänningssättning av anläggning

2.8 Kommunikation

Kunskaper – Individen ska kunna

- redogöra för lämpliga sätt att kommunicera i given situation

Färdigheter – Individen ska kunna

- använda Rakel som kommunikationsverktyg